

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Cooperación, migración e desenvolvemento		Código	615525015
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Segundo	Optativa	5
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Fernández Suárez, Mónica Belén	Correo electrónico	belen.fernandez.suarez@udc.es	
Profesorado	Fernández Suárez, Mónica Belén	Correo electrónico	belen.fernandez.suarez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta asignatura realizarase unha aproximación ao concepto de desenvolvemento económico e á noción de codesenrolo desde unha perspectiva crítica. Tamén se estudará o papel do terceiro sector nas políticas de cooperación internacional especialmente no caso español. Tamén se abordarán os rudimentos básicos para poder levar a cabo proxectos de cooperación internacional aplicando a metodoloxía do marco lóxico.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
1. Coñecer as principais teorías sobre o desenvolvemento e cooperación internacional.	AM1 AM2 AM6 AM7 AM8 AM10		
2. Analizar o vínculo entre migracións, desenvolvemento económico e políticas de cooperación internacional.	AM14	BM3 BM6	
3. Elaborar proxectos e investigacións que impliquen a análise de proxectos de cooperación internación ou a análise de realidades transnacionais.		BM1 BM2 BM5 BM13 BM14 BM15 BM17 BM18	CM1 CM4 CM5 CM6 CM7

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción ao concepto de desenvolvemento	Marco histórico-social, correntes, críticas e desenvolvemento científico actual. Os debates en torno ao desenvolvemento. Globalización e dinámicas norte-sur. A relación entre desenvolvemento e migracións internacionais.

2.O concepto de codesarrollo e o seu ámbito de aplicación.	O desenvolvemento e codesenvolvemento vinculado ao estudo das migracións internacionais. Contradicións, limitacións e potencialidades na práctica da cooperación internacional ao desenvolvemento. Os debates en torno ao codesenvolvemento.
3. Introducción ao terceiro sector: concepto, teoría e práctica.	Da política de cooperación internacional ao desenvolvemento en España. O plan Director da Cooperación Española. Obxectivos e liñas de acción. Análise crítica da política de cooperación española ao desenvolvemento.
4. Panorama xeral da cooperación internacional para o desenvolvemento en España.	Orixe e evolución da Cooperación Internacional para o Desenvolvemento. A política de cooperación internacional ao desenvolvemento en España. O Plan Director da Cooperación Española. Obxectivos e liñas de acción. Análise crítica da política de cooperación española ao desenvolvemento.
5. Metodoloxía aplicada á intervención	A elaboración de proxectos de cooperación ao desenvolvemento. Introducción ao enfoque do Marco Lóxico. Os proxectos aplicados á realidade práctica: obstáculos e limitacións nos proxectos de cooperación internacional ao desenvolvemento.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A8 A10 B1 B5 B6 C1 C5 C6 C7	31	31	62
Eventos científicos e/ou divulgativos	A6 A7 A14 B2 B13 B14 B18 C4	30	0	30
Proba de ensaio	B3 B15 B17	0	30	30
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Modalidade presencial: Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudantado, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase magistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un/ha profesor/a en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Modalidade virtual: No caso do alumnado matriculado on-line, esta metodoloxía canalizarase a través do Foro virtual, o cal permitirá que este alumnado participe aproveitando dos soportes digitais dispoñíbeis.</p>
Eventos científicos e/ou divulgativos	Conferencias de participantes invitados/as, con persoas directamente relacionadas con proxectos ou experiencias que aporten coñecemento empírico sobre o contido da asignatura
Proba de ensaio	Consiste na redacción dun ensaio no que se tomarán como base os contidos da materia, as conferencias específicas, a bibliografía recomendada na materia, e bibliografía que procurará o alumnado sobre algún ítem relacionado coa asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba de ensaio	O alunado pode solicitar unha titoría (previa concertación por e-mail) para solventar dúbidas sobre esta proba avaliativa.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de ensaio	B3 B15 B17	Consiste na elaboración dun ensaio sobre os contidos da materia no que se avaliará contidos, claridade expositiva, capacidade de análise, leituras, e aspectos de tipo formal.	100

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- Calvo, S; Hernando, MJ; Souto, J. (2005). Glosario para comprender la globalización. El poder de las siglas: mostrar y ocultar. Madrid: Manos Unidas</p> <p>- Canales, A. I. (2008). Remesas y desarrollo en América Latina. Una relación en busca de teoría. Migración y Desarrollo, 11, pp. 5-30</p> <p>- Chang, H.J. (2004). Retirar la escalera: la estrategia del desarrollo en perspectiva histórica. Madrid: Los libros de la Catarata</p> <p>- De Castro, J. (1951). Geopolítica del hambre: ensayos sobre los problemas alimentarios y demográficos del mundo. Brasil: Dimensión Americana</p> <p>- Delgado Wise, R.; Márquez Covarrubias, H.; Rodríguez Ramírez, H. (2009). Seis tesis para desmitificar el nexo entre migración y desarrollo. Revista Migración y Desarrollo, 12, pp. 27-52</p> <p>- De Hass, H. (2006). Sistemas migratorios en el Norte de África: Evolución, transformaciones y vínculos con el desarrollo. Migración y Desarrollo, 2, pp. 63-92</p> <p>- Pérez de Armiño, K. (2001). Diccionario de acción humanitaria y cooperación al desarrollo. Barcelona: Icaria</p> <p>Calvo, S; Hernando, MJ y Souto, J. (2005). Glosario para comprender la globalización. El poder de las siglas: mostrar y ocultar. Madrid: Departamento de Estudios y Canales, A.I. (2008): ?Remesas y desarrollo en América Latina. Una relación en busca de teoría?, Migración y Desarrollo, nº. 11, pp. 5-30.Link: http://rimd.reduaz.mx/revista/rev11/c1.pdf Chang, H.J. (2004). Retirar la escalera: la estrategia del desarrollo en perspectiva histórica. Madrid: Los Libros de la Catarata De Castro, J. (1951). Geopolítica del hambre: ensayos sobre los problemas alimentarios y demográficos del mundo. Brasil: Dimensión Americana Delgado Wise, R.; Márquez Covarrubias, H.; Rodríguez Ramírez, H. (2009): ?Seis tesis para desmitificar el nexo entre migración y desarrollo?, Revista Migración y Desarrollo, nº.12, pp. 27-52. Link: http://rimd.reduaz.mx/pagina/secciones?id=244 De Haas, H. (2006): ?Sistemas migratorios en el Norte de África: Evolución, transformaciones y vínculos con el desarrollo?, Migración y Desarrollo, nº. 2, pp. 63-92. Link: http://www.heindehaas.com/articles.html Pérez de Armiño, K. (2001). Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al Desarrollo. Barcelona: Icaria. Calvo, S; Hernando, MJ y Souto, J. (2005). Glosario para comprender la globalización. El poder de las siglas: mostrar y ocultar. Madrid: Departamento de Estudios y Canales, A.I. (2008): ?Remesas y desarrollo en América Latina. Una relación en busca de teoría?, Migración y Desarrollo, nº. 11, pp. 5-30.Link: http://rimd.reduaz.mx/revista/rev11/c1.pdf Chang, H.J. (2004). Retirar la escalera: la estrategia del desarrollo en perspectiva histórica. Madrid: Los Libros de la Catarata De Castro, J. (1951). Geopolítica del hambre: ensayos sobre los problemas alimentarios y demográficos del mundo. Brasil: Dimensión Americana Delgado Wise, R.; Márquez Covarrubias, H.; Rodríguez Ramírez, H. (2009): ?Seis tesis para desmitificar el nexo entre migración y desarrollo?, Revista Migración y Desarrollo, nº.12, pp. 27-52. Link: http://rimd.reduaz.mx/pagina/secciones?id=244 De Haas, H. (2006): ?Sistemas migratorios en el Norte de África: Evolución, transformaciones y vínculos con el desarrollo?, Migración y Desarrollo, nº. 2, pp. 63-92. Link: http://www.heindehaas.com/articles.html Pérez de Armiño, K. (2001). Diccionario de Acción Humanitaria y Cooperación al Desarrollo. Barcelona: Icaria</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías